

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно будівельний інститут
Кафедра філософії, політології, психології та права

СИЛАБУС навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ І ФІЛОСОФІЯ НАУКИ

Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма		
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі

Кадієвська Ірина Аркадіївна, д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, політології, психології та права.

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти знайомляться з предметом, етапами історії і філософії науки, структурою, методологією, особливостями, динамікою наукового пізнання, та здобувають навички використання методології науки в інженерній практиці.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами як філософія та філософія творчості.

Програмні компетентності:

ЗК3. Здатність аналізувати наукові проблеми як на абстрактному рівні, так і у практичній площині шляхом розкладання їх на складові для більш детального дослідження.

ЗК8. Здатність самостійно формулювати цілі та задачі щодо своєї теми дослідження, визначати та формулювати своє уявлення про об'єкт та предмет дослідження, зіставляти отримані результати з іноземним досвідом і результатами аналогічних досліджень та критично їх оцінювати, визначати теоретичні підходи, методи та прийоми у теоретичній роботі; формулювати власну теоретичну точку зору і концепцію.

ЗК9. Формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ФК3. Уміння здійснювати кількісне та якісне оцінювання результатів наукових досліджень та можливість інтегрування знань з суміжних дисциплін при розв'язанні інженерних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Демонструвати власний науковий світогляд та морально-культурні цінності, знання та розуміння філософської методології наукового пізнання, психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності.

ПРН7. Застосовувати системний підхід у прийнятті рішень при розв'язанні теоретичних та практичних задач галузі будівництва та цивільної інженерії.

А саме:

знати:

- теоретичні положення філософії науки;
- історію взаємодії філософії і науки та роль філософії науки у сучасному житті;
- основні методи наукового пізнання;
- особливості природничого та гуманітарного знання, в тому числі у конкретних дисциплінах і використовуваних методах;
- сучасні теорії розвитку наукового знання;
- природу криз наук і необхідність прийняття нових парадигм у науковому знанні.
- наукову термінологію й вміти її вірно використовувати.

розуміти:

- причинно-наслідкові зв'язки різних форм науково-дослідницької діяльності;

володіти:

- методологією і методикою професійної, науково-дослідної діяльності;

вміти:

- використовувати історію і філософію наукового пізнання для професійної діяльності вченого;
- реконструювати пізнавальні методи, категоріальні схеми;
- працювати з науковими матеріалами у напрямку їх узагальнення і філософської інтерпретації;
- працювати з категоріальним апаратом філософії, а також будь-якої іншої галузі знання, доводячи їх до рангів дослідницьких інструментів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин	
		Лекції	Самостійна робота
1	Історія і філософія науки. Коло її проблем, провідні функції та роль в суспільстві.	2	4
2	Наукове знання та його особливості.	2	4
3	Етапи становлення та розвитку науки.	2	4
4	Багатоманіття форм пізнання. Знання та пізнання. Основні форми пізнання: побутове практичне, ігрове, міфологічне, художнє, наукове.	2	4
5	Проблема пізнання в історії науки.	2	4
6	Структура пізнавального процесу.	2	4
7	Проблема істини в науці.	2	4
8	Метод наукового пізнання.	2	4
9	Особливості соціально-гуманітарного пізнання. Роль соціально-гуманітарних наук в процесі соціальних трансформацій	2	4
10	Аксіологічні проблеми в науці. Ідеали науковості. Етика науки та відповідальність вченого.	2	4
11	Свідомість. Генеза, структура та функції свідомості.	2	4
12	Соціокультурна природа свідомості.	2	4
13	Матерія. Структура організації матерії.	2	4
14	Просторово-часова організація світу.	2	4
15	Природа як об'єкт філософії науки.	2	4
	Всього	30	60

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Історія і філософія науки» складає 60 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточне опитування	1	20	30
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести), або	2	40	70
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Термін «філософія науки» був запропонований:

- 1) В. Гейзенбергом.
- 2) І. Лакатосом.
- 3) К. Є. Дьюрінг.
- 4) К. Р. Поппером.
- 5) Л. Клагесом.
- 6) М. Хайдеггером.
- 7) Т. Куном.

2. Сутність позитивістської концепції співвідношення філософії і науки була чітко виражена словами О. Конта:

- 1) «Поza філософії наука – ніщо».
- 2) «Наука - сама собі філософія».
- 3) «Наука без філософії – шлях до омани».
- 4) «Наука дає результати, філософія – безцінні результати».
- 5) «Філософія – цариця наук».
- 6) «Філософія панує, наука прислуговує».
- 7) «Філософствую, отже, пізнаю».

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Добронравова І. С. Філософія і методологія науки : підручник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр. Київський університет, 2008. 223 с.
2. Історія філософії : підручник для вищої школи. – Х. : Прапор, 2003. 768 с., С. 744-756.
3. Кремень В. Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції : підручник. Київ : Книга, 2005. 528 с., С. 258–280, 310–327.
4. Кадієвська І. А., Сазонов В. В. Історія і філософія науки : метод. вказівки. Одеса : ОДАБА, 2015. 59 с.
5. Філософія: навч. посіб. / За ред. Надольного І. Ф. К.: Вікар, 1998.
6. Філософія : підручник / за ред. О. П. Сидоренка. – Київ : Ф56 Знання, 2008. 891 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

Допоміжні джерела інформації

7. Кремень В. Г., Ільїн В. В. Філософія: Логос, Софія, Розум : (підручник для студ. вищ. навч. закл.) / Кремень В. Г., Ільїн В. В. К.: Книга, 2006. – 432 с.
8. Лозовой В. О. Філософія. Логіка. Етика. Естетика : підручник для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Лозовой, С. М. Пазиніч, О. С. Пономорьов. – Х.: Право, 2009. 578 с.
9. Огородник І. В., Русин М. Ю. Українська філософія в іменах : нав. посібник / за ред. М. Ф. Тарасенка. Київ : Либідь, 1997. 328 с.
10. Сморгж Л. О. Філософія.: Нав. Посібник. Київ : Кондор, 2006. 416 с.
11. Сучасна зарубіжна соціальна філософія : хрестоматія / Міжнародний фонд «Відродження» / Лях В. (упоряд.). Київ : Либідь, 1996.
12. Філософія: підручник / за заг. ред. проф. М. І. Горлого, проф. В. Г. Кременя, проф. В. Н. Рибалка вид. друге перероблене та доповнене. Харків, «Консум» 2000. 671 с.